

Sygn. akt III KK 141/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 10 maja 2022 r.,  
sprawy **J. B.**  
oskarżonego z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. i inne  
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,  
od wyroku Sądu Okręgowego w K.  
z dnia 27 lipca 2021 r., sygn. akt IX Ka [...],  
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w B.  
z dnia 15 marca 2021 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego J. B. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 15 marca 2021 roku, sygn. akt II K [...], skazał J. B. za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. i z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto orzekł wobec niego środki karne oraz środek kompensacyjny i zabezpieczający.

Wyrok ten został zaskarżony apelacją obrońcy, który zarzucił mu obrazę przepisów postępowania art. 4, 7, 5 § 2, 92 i 410 k.p.k. poprzez dokonanie

niewłaściwej, sprzecznej z zasadą in dubio pro reo oceny materiału dowodowego, polegającej na wybiórczej i pobieżnej analizie dokumentów w postaci akt dozoru oraz dokumentacji z przebiegu pracy oskarżonego oraz zeznań świadka K. K., a w konsekwencji pominięciu okoliczności dotyczących pobytu oskarżonego poza domem i pozytywnych relacji I. B. o zachowaniu oskarżonego w okresie pozostawania przez oskarżonego pod dozorem kuratora, a nadto niewłaściwej oceny zeznań świadka I. B. i pominięcie sprzeczności pomiędzy jej zeznaniami a relacjami składanymi osobom trzecim, niewłaściwej ocenie zeznań świadków M. i W. B., C. B., funkcjonariuszy Policji, pracowników GOPS w N.i PCPR w B., którzy nie byli naocznymi świadkami zdarzenia, niewłaściwej ocenie wyjaśnień oskarżonego poprzez odmówienie im wiarygodności, niewłaściwej ocenie opinii biegłej psycholog. Ponadto skarżący zarzucił obrazę przepisu art. 413 § 2 k.p.k. poprzez zaniechanie dokładnego określenia przypisanego oskarżonemu czynu oraz błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku poprzez przyjęcie, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu. Jako zarzut ewentualny podniesiono rażącą niewspółmierność kary.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 27 lipca 2021 roku, sygn. akt IX Ka [...] utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego w K. zaskarżył kasacją w całości obrońca skazanego, zarzucając mu:

- rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4, art. 7, art. 5 § 2, art. 92, art. 410 k.p.k., polegające na zaniechaniu przez Sąd Okręgowy w K. prawidłowej i wszechstronnej kontroli odwoławczej, w szczególności:

1. niezasadnym zaakceptowaniu przez Sąd Odwoławczy ustaleń faktycznych i oceny materiału dowodowego Sądu I instancji, przy braku konkretnego odniesienia się przez Sąd Odwoławczy do zarzutów błędnych ustaleń faktycznych i niewłaściwej oceny dowodów, w tym braku odniesienia się do zarzutu pominięcia przez Sąd I instancji okoliczności dotyczących pobytu oskarżonego poza domem przez większość okresu objętego aktem

oskarżenia, wykluczającego możliwość znęcania się oskarżonego nad żoną, braku odniesienia się do sprzeczności między zeznaniami I. B. a jej pozytywnymi relacjami o zachowaniu męża składanymi pracownicy socjalnej, dzielnicowemu i kuratorowi społecznemu w latach 2013-2016,

2. nieodniesieniu się przez Sąd Odwoławczy do zarzutu naruszenia art. 413 § 2 k.p.k. oraz niezasadnym zaaprobowaniu zaniechania dokładnego określenia przez Sąd I instancji czasu rzekomego zgwałcenia I. B., podczas gdy czyn ten powinien być dokładnie określony co do czasu, albowiem w 2017 roku oskarżony przebywał z żoną jedynie podczas urlopu wypoczynkowego, obejmującego łącznie 49 dni w ciągu całego roku, wobec czego przez większość 2017 r. nie mógł dokonać przypisanego mu czynu.

W związku z tymi zarzutami obrońca wniosła o uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K..

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Rozpoznając apelację Sąd II instancji odniósł się do wszystkich zarzutów apelacyjnych w sposób czyniący zadość wymogom wynikającym z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz 457 § 3 k.p.k. Zabrakło w nim wskazania konkretnych dowodów i ich analizy oraz odniesienia do szczegółowych okoliczności sprawy, gdyż rolą Sądu odwoławczego była kontrola postępowania Sądu I instancji z perspektywy wymienionych w zarzutach apelacji obrońcy przepisów postępowania karnego, prawa materialnego, błędu w ustaleniach faktycznych oraz rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, a nie samodzielne dokonywanie oceny dowodów, dokonywanie ustaleń faktycznych, rozstrzyganie o orzeczonych środkach zabezpieczających, zadośćuczynieniu, karze. W związku z tym, że przeprowadzona kontrola doprowadziła Sąd II instancji do wniosku, że brak

wymienionych w apelacji uchybień, nie ma podstaw do oczekiwania, iż Sąd II instancji powtarzał będzie rozważania Sądu I instancji, które w pełni zaakceptował.

Jeśli chodzi o szczegółowe okoliczności wymienione w pierwszym zarzucie kasacyjnym, to akceptacja ustaleń Sądu I instancji oznaczała dla Sądu odwoławczego także i akceptację jego stanowiska co do wiarygodności zeznań pokrzywdzonej. Wynika z niej, że pomimo pracy, a w związku z tym przebywania, za granicą, oskarżony w okresach pobytu w domu, dopuszczał się przypisanych mu zachowań wobec pokrzywdzonej. Z perspektywy art. 7 k.p.k. taka ocena dowodów mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów. Fakt spędzania większości czasu poza domem, nie wyklucza znęcania się nad małżonką w okresie przebywania w domu. Jeśli chodzi o relacje zdawane pracownikom socjalnym, dzielnicowemu i kuratorowi, z dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń wynika, że pokrzywdzona bała się oskarżonego oraz wstydziła tego, iż jest ofiarą przemocy. Z czasem doszło u niej do ukształtowania syndromu wyuczonej bezradności, straciła wiarę w to, że podejmowane przez nią działania są w stanie doprowadzić do zmiany sytuacji. Te okoliczności uzasadniają ocenę jej zeznań za wiarygodne, mimo wcześniejszego przekazywania wymienionym podmiotom innych relacji.

Odnosnie braku ustalenia konkretnego dnia, w którym doszło do zgwałcenia pokrzywdzonej, to nie stoi on na przeszkodzie przypisania oskarżonemu sprawstwa czynu. Pokrzywdzona nie była w stanie podać dokładnej daty, nie miała natomiast wątpliwości, że taki czyn miał miejsce w okresie, jaki przyjęto w opisie zarzucanego i przypisanego oskarżonemu czynu. Z punktu widzenia znamion przestępstwa z art. 197 k.k. kwestia czasu dokonania tego czynu była irrelevantna. Nie miała ona również znaczenia w badanej sprawie z perspektywy przedawnienia czynu. Akceptując stanowisko Sądu I instancji w zakresie oceny dowodów i dokonanych ustaleń faktycznych, Sąd odwoławczy zaakceptował tym samym ustalenia składające się na opis czynu przypisanego oskarżonemu.

Na koniec wypada jeszcze przypomnieć (o czym zdaje się zapominać skarżący), że – stosownie do treści art. 523 § 1 kpk – podstawą kasacji może być tylko, obok uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., „inne rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku”. Przy czym

– zgodnie z art. 526 § 1 k.p.k. to skarżący ma wykazać zaistnienie obu tych , kumulatywnie wymaganych cech, zgłaszanych przez siebie w kasacji uchybień. Nie każde więc uchybienie prawu (o ile nie jest bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 k.p.k.) przez sąd odwoławczy kwalifikuje się do uznania za skuteczną podstawę kasacji. Przede wszystkim musi być ono „rażące”, a więc jaskrawe, rzucające się wręcz w oczy, oczywiste, a przy tym takie, że mogło mieć wpływ – i to nie jakikolwiek- ale istotny na treść zaskarżonego wyroku. Bez wykazania możliwości aż takiego wpływu (konkretnymi, umocowanymi w realiach rozpoznawanej sprawy uchybieniami) nawet rażące uchybienie nie może być potraktowane jako skuteczna podstawa kasacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

a.s.